

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» Галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право Спеціальність – D3 «Менеджмент» Освітня програма – «Менеджмент»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Варченко Ольга Миронівна Посада: проректор з наукової та інноваційної діяльності, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 130 ауд. (кафедра фінансів, банківської справи та страхування). E-mail: Olga.Varchenko@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: +380676043412
Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» є однією з фундаментальних, оскільки одержані майбутніми менеджерами знання з курсу повинні стати основою при здійсненні ними професійної діяльності в області: управління фінансовими ресурсами підприємств і організацій різних форм власності, формування фінансової стратегії, оцінювання вартості капіталу, управління фінансовими ризиками. Зроблено акцент на вивчення специфіки фінансового менеджменту суб'єктів господарювання аграрної економіки. Особливу увагу приділено питанням адаптації існуючих методів та підходів фінансового менеджменту до вітчизняної практики. Курс базується на розробках вітчизняної та зарубіжної фундаментальної і періодичної літератури, аналізі практичних ситуацій (кейсів).
Передумови для вивчення	Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін: «Менеджмент», «Фінанси

дисципліни	підприємств», «Методологія й організація наукових досліджень», «Програмне забезпечення та інформаційні системи у менеджменті».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» є формування комплексу теоретичних знань та професійних навичок щодо принципів, методів, засобів, механізмів та інструментарію системного фінансового управління організацією.
Формат дисципліни	Для <i>денної</i> форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання. Для <i>заочної</i> форми навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань і проміжного контролю знань. Формат викладання дисципліни є змішаним: він передбачає поєднання самостійного вивчення навчального матеріалу з елементами дистанційної взаємодії викладача та студента у період сесії.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності D3 Менеджмент	ЗК01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. СК04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації. СК07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість. СК09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
Очікувані результати навчання	ПРН01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

	ПРН05. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. ПРН06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН08. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією. ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1.</i> Теоретико-методичні засади фінансового менеджменту Тема 1.1. Теоретична сутність і організація фінансового менеджменту на підприємстві. Особливості фінансового менеджменту суб'єктів агробізнесу. Тема 1.2. Інформаційно-організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Тема 1.3. Аналіз фінансових звітів суб'єктів господарювання. Тема 1.4. Теоретико-практичні засади управління витратами та прибутком на підприємстві. <i>Змістовий модуль 2.</i> Управління об'єктами фінансового менеджменту Тема 2.1. Управління необоротними активами підприємства. Тема 2.2. Управління оборотними активами підприємства. Тема 2.3. Управління капіталом підприємства. Тема 2.4. Управління грошовими активами. Тема 2.5. Управління реальними інвестиціями. <i>Змістовний модуль 3.</i> Управління фінансовими ризиками на підприємстві Тема 3.1. Управління фінансовими інвестиціями. Тема 3.2. Управління фінансовими ризиками. Тема 3.3. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування. Тема 3.4. Антикризове фінансове управління на підприємстві.
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал (спеціально підготовлені кейси щодо практичної реалізації принципів фінансового менеджменту у реальній практиці бізнесовими структурами), дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з розглядом реальних ситуацій із вітчизняної та зарубіжної практики. На практичних заняттях магістри проводять розрахункові завдання у рамках виділених тем і роблять відповідні висновки. При виконанні самостійної роботи та ІНДЗ використовується дослідницький метод та його прийоми: доказу, аргументації, систематизації, узагальнення, визначення причин недоліків, аналіз підсумків роботи, коригування дій для досягнення мети. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел

	літератури; інформації з інтернет-сайтів, посилання на які розміщено в системі Moodle.																																										
Форми контролю	Поточний контроль з дисципліни «Фінансовий менеджмент» включає тематичне оцінювання та модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмета, самостійні, практичні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіка виконання завдання. Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи або комп'ютерного тестування. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання самостійної роботи, ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.																																										
Засоби та критерії оцінювання результатів навчання	Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять. Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові завдання, аналіз кейсів, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, критичні огляди наукових публікацій, активність під час дискусій. Під час модульного контролю оцінювання здійснюється за правильність відповідей на запитання та обґрунтовану відповідь на розгляд практичного кейсу. Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти <table><tr><td>Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю</td><td>Практичні заняття</td><td>Самостійна робота</td><td>Модульний контроль</td><td>Підсумковий контроль</td><td>Загальний бал</td></tr><tr><td>Залік</td><td>30</td><td>30</td><td>40</td><td>-</td><td>100</td></tr></table> Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="4">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td>Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td><td></td><td></td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>1–34</td><td>F</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td></tr></table>	Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал	Залік	30	30	40	-	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E			35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал																																						
Залік	30	30	40	-	100																																						
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																									
		іспит	залік																																								
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																								
82–89	B	Добре																																									
75–81	C	Задовільно																																									
64–74	D																																										
60–63	E																																										
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																									
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																									

Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_academ_dobroch_2024.pdf Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.
Рекомендовані джерела інформації	Основна література 1. Варченко О. М. та ін. Фінансовий менеджмент: підручник. К.: Хай-Тек Прес, 2013. 688 с. 2. Варченко О. М. та ін. Фінансовий менеджмент: навч. посібник; 2-ге вид. перероб. К.: Хай-Тек Прес, 2019. 396 с. 3. Круш П. В. та ін. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 328 с. 4. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник. К.: КНЕУ, 2018. 554 с. 5. Фінансовий менеджмент. Практикум: навч. посіб. / Білик М. Д. та ін.; за заг. ред. А. М. Поддєрьогіна. Київ: КНЕУ, 2015. 335 с. 6. Фінансовий менеджмент: підручник / А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк та ін; кер. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид. перероб. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с. 7. Фінансовий менеджмент: методика розв'язання практичних завдань: навч. посіб. / І. Г. Ганечко та ін. Київ: КНТЕУ, 2015. 243 с.